



Manual til tilsynsbesøg på døgn- og dagtilbud

Tilsynet rummer typisk samtale med ledelse, personale, brugere og evt. pårørende, samt rundgang på institutionen (alene eller guided).

Særligt fokus for tilsynsbesøget

- Overordnet ramme for det særlige fokus
- Tilbuddets specifikke håndtering af emnet
- Mulige ”løsninger” / handlemuligheder

Tilbuddets målgruppe, målsætning og brugersammensætning

- Beskrivelse af brugersammensætning og overordnet målsætning for tilbudet.
- Beskrivelse af tilbuddets aktuelle brugersammensætning. Herunder andel af etniske minoriteter
- Hvilke værdier ligger der til grund for målsætningen?
- Hvordan er der sammenhæng mellem tilbudets brugersammensætning, målsætning og værdier?
- Hvordan går arbejdet med indsatsområder ifølge udviklingsplanen?

Tilbuddets fysiske rammer

- Fællesarealer
- Bad og toilet
- Værelser/egne boliger
- Udenomsarealer

Tilrettelæggelse af den samlede indsats over for brugeren

- Hvordan arbejdes der med tilbudets overordnede målsætning i det daglige arbejde?
- Hvilke pædagogiske metoder og indfaldsvinkler arbejdes der med? Og hvilke holdninger er der bag?
- Hvordan arbejdes med etniske minoriteter i tilbudet? Er der en særlig politik på området?
- Hvordan er kvaliteten af den sundhedsfaglige og socialfaglige dokumentation?
- Hvordan arbejdes der med handleplaner?
- Er der opstillet mål i handleplanen og er de målbare?
- Hvor ofte udarbejdes der handleplaner, og hvor ofte evalueres de?
- Hvor ofte holdes der handleplansmøder?
- Hvordan inddrages brugerne i udarbejdelsen af handleplanen og i handleplansmøderne?
- I hvilken grad er der overensstemmelse med brugerens egne mål, og de mål som tilbudet arbejder med for brugeren i de kommende år.
- Hvilke andre faggrupper involveres i udarbejdelsen og i handleplansmøder?
- Hvordan indgår drøftelser af magtanvendelser i arbejdet med handleplaner?
- Indeholder handleplanerne i nødvendigt omfang plejeplaner?

- Hvordan samarbejdes der med det relevante handicapcenter om handleplanen?
- Hvordan tilrettelægges det tværfaglige samarbejde i tilbuddet?
- Hvordan sker samarbejdet med andre sektorer?
- Beskrivelse af kontaktpersonens rolle, funktion og kompetenceforhold.

Brugerens trivsel og dagligdag i tilbuddet

- Beskrivelse af stemning på tilbuddet.
- Hvordan er kontakten mellem brugerne og personale?
- Hvor opholder medarbejderne sig? Og hvorfor?
- Beskrivelse af hverdagen, weekends og ferie?
- Hvordan forholder tilbuddet sig til kost og trivsel omkring måltiderne?
- I hvilket omfang deltager brugerne i dagtilbud og fritidsaktiviteter?
- Hvad synes brugerne om at bo/arbejde her?
- Hvad synes brugerne er rigtigt godt/mindre godt ved tilbuddet?
- I hvilket omfang oplever brugerne, at personalet har tid til at snakke og hjælpe, eksempelvis i forbindelse med konflikter?
- I hvilken grad lytter medarbejderne til brugerne, hvis de har ønsker eller noget, som de er utilfredse med?
- Opfatter brugerne, at deres privatliv respekteres?
- Hvordan forholder tilbuddet sig til vejledning om seksualitet? Er der kendskab til vejledningen om seksualitet?
- Er der trusler om selvmord og selvmordsforsøg i tilbuddet?
- Arbejder tilbuddet pædagogisk med selvmordsforebyggelse?

Brugerindflydelsen i tilbuddet

- Hvad tænker i om brugerindflydelse?
- Hvilke områder har brugerne indflydelse på? Og hvordan?
- Er der brugerråd? Hvad er dets funktion? Hvordan fungerer det?
- Hvordan udvælges brugerne til brugerrådet? Hvem deltager ved brugerrådsmøder?
- Arbejdes der med brugerindflydelse på anden vis?
- I hvilket omfang er der brugerindflydelse i forbindelse med personaleansættelse? Valg af aktiviteter? Valg af kontaktperson?
- Hvem bestemmer over brugerens værdier?
- Er der kendskab til kvalitetsstandarderne for boområdet og brugerpolitikken?

Inddragelse af pårørende i tilbuddet

- Hvordan fungerer samarbejdet med de pårørende?
- I hvilken grad er det formaliseret?
- Er der en politik for inddragelse af pårørende og hvordan fungerer den?
- Hvor meget er pårørende involveret i tilbuddet, og hvem bestemmer omfanget?
- Har tilbuddet fået klager fra pårørende i det forløbne år og i forhold til hvad?
- I hvilket omfang benytter man sig af pårørende som værger?
- Hvordan fungerer dette samarbejde?
- Har de pårørende kendskab til pårørendepolitikken på psykiatriområdet?
- Har de pårørende kendskab til kvalitetsstandarderne på boområdet?

Magtanvendelse i tilbuddet

- Hvordan håndterer tilbuddet magtanvendelser og indberetning heraf?
- Er der særlige problemstillinger, der giver anledning til magtanvendelse?
- Har der været episoder med magtanvendelse, der har givet anledning til særlige tiltag?

Medicinhåndtering

- Hvordan håndteres medicin konkret i tilbuddet?
- Har personalet de fornødne kompetencer til at give medicin? Herunder kendskab til ”Sundhedsstyrelsens vejledning om ordination og håndtering af lægemidler” & ”Sundhedsstyrelsens vejledning om sygeplejefaglige optegnelser”.
- Har personalet kendskab til relevant medicin på området?

Alkohol og stofmisbrug

- I hvilket omfang finder der misbrug sted af Alkohol?, hash? hårde stoffer (heroin kokain speed)? pillemisbrug (ketogan, stesolid m.m.)?
- Hvordan indtager brugeren stoffet (rygning intravenøst snifning)?
- Hjælper personalet med, afgiftning, vedligeholdelse, afhjælpning af skadevirkninger.
- Hvad gøres der for at begrænse misbruget?
- Gives der tilbud om behandling? Hvem koordinerer behandlingen?
- Hvordan skaffer brugerne stofferne ved kriminalitet, prostitution m.m.?
- Påvirker dette de øvrige beboere?
- Er der formuleret en misbrugspolitik i tilbuddet?

Hjælpemidler i tilbuddet

- Hvilke hjælpemidler benyttes i tilbuddet og hvordan?
- Hvordan sikres det, at brugerne har de nødvendige og relevante hjælpemidler, f.eks. kommunikationshjælpemidler, IT, personlige hjælpemidler m.v.?

Personalet i tilbuddet

- I hvilket omfang er der udformet personalepolitikker?
- Hvilke uddannelser og andre kompetencer har personalet?
- I hvilket omfang svarer disse kompetencer til brugernes behov?
- Hvordan arbejdes der med uddannelse og kompetenceudvikling?
- Har tilbuddet en politik, herunder uddannelsespolitik, for forebyggelse af vold?
- Hvordan tages der hånd om trusler og vold? Er der udarbejdet en beredskabsplan?
- Hvordan vurderes det generelle psykiske arbejdsmiljø af henholdsvis ledelsen og medarbejderne?
- Hvordan er personalegennemstrømning og sygefravær? Er der sygefravær i forbindelse med vold?
- Hvad synes brugere og personale om arbejdstilrettelæggelsen?
- Hvordan orienteres brugerne om personalets vagtplaner og sygdom/fravær?
- Hvilken mødestruktur er der?
- Hvordan er personalets indstilling til omstilling, nytænkning og kvalitetssikring af indsatsen, og hvordan kommer det til udtryk?

- Personalets kendskab til regler og retningslinier
 - I hvilket omfang har personalet kendskab til følgende regler og retningslinier? Og i hvilket omfang sker der en løbende opfølgning?
 - Regler om håndtering af brugernes penge (Socialministeriets vejledning nr. 200 af 30. november 1998 om betaling, administration, og opbevaring m.v. af midler for personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne).
 - Værgemål (værgemålsloven).
 - Magtanvendelse (serviceloven). Er der særlige problemer der giver anledning til magtanvendelse?
 - Bliver procedurer vedr. magtanvendelse fulgt og giver den anledning til drøftelse af særlige tiltag?
 - Tavshedspligt (forvaltningsloven).
 - Håndtering af medicin (KBH Kommune Sundhedsforvaltningen 2003).
 - Tvang (Psykiatri-loven).
 - Behandlingsdomme.
 - Socialministeriets vejledning af 28.februar 2001 om seksualitet.
 - Pårørendepolitikken på psykiatriområdet, brugerpolitikken på psykiatriområdet.
 - Kvalitetsstandarder på boområderne 2004.